

Teknologiateollisuuden lausunto Euroopan taloudellisen turvallisuuden parantamisesta (E6/2024 vp)

Teknologiateollisuus kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Pääviestit

- TKI-politiikkaa tulee EU:ssa tehdä laajasti ja yleisellä tasolla, tutkimukseen painottuen. Kriittisten ja kaksikäyttöpotentiaali-tekniikoiden koko vertikaaliseen valmistusketjuun on perusteltua kohdistaa EU-tasolla paitsi T&K- myös tarkkaan kohdennettua tuotannollista tukea edellyttäen, että tuet perustuvat aina erinomaisuuteen ja vaikuttavuuteen.
- Vientialana Teknologiateollisuudelle on tärkeää, että taloudellista turvallisuutta edistetään tavoilla, jotka pitävät kauppasuhteet mahdollisimman avoimina erityisesti samanmielisten maiden kanssa. Eurooppa ei saa kääpää sisäänpäin.
- Taloudellisen turvallisuuden tukielementeissä ja politiikkatoimissa on huolehdittava oikeasuhtaisuudesta, tehokkuudesta ja selkeydestä ja käytettävä aina ensisijaisesti olemassa olevia rakenteita.
- Teknologiateollisuus suhtautuu osittain varauksellisesti ulospäin suuntautuvien investointien mahdollisiin rajoituksiin ja yhtyy valtioneuvoston kantaan komission hahmotteleman seurantajärjestelmän perusteelliseen tarkasteluun. Järjestelmän vaikutukset eivät saa vaarantaa uusien teknologioiden kehittämistä.

Yleiset lähtökohdat

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä, että taloudellista turvallisuutta edistävät politiikkatoimet ja EU:n teollisuuspolitiikka muodostavat yrityksille selkeän ja johdonmukaisen toimintaympäristön. Teollisuuspolitiikan ohjaava periaate tulee olla horisontaalinen, yleinen lähestyminen, jossa vahvistetaan innovaatioiden edellytyksiä. Kriittisissä teknologioissa, joihin kohdistuu rajoituksia investointien tai vientivalvonnan suhteen, on kuitenkin perusteltua tehdä EU-tasolla myös vertikaalisia, eri alojen synergiaedut tunnistavia, tukitoimenpiteitä, jotka ulottuvat myös eurooppalaisen valmistuskapasiteetin turvaamiseen ja vahvistamiseen.

Taloudellisen turvallisuuden edistäminen ei saa johtaa protektionismiin. Investointeihin ja vientiin pohjautuva yhteistyö on oltava avointa samanmielisille valtioille. Olemassa olevien markkinoiden rinnalle on löydettävä jatkuvasti uusia markkinoita geopoliittisesti epävakaina aikoina. Myös energian huoltovarmuus tulee huomioida valmistelussa.

Teknologiateollisuus yhtyy hallituksen ehdottamaan Suomen kantaan yhteiseen tietopohjaan, politiikkatoimien selkeyteen ja toimivaltakysymysten huolelliseen arviointiin. Esimerkiksi kyberturvallisuuden osalta on erinomaisen tärkeää huolehtia yksityisen sektorin

ja eri viranomaisten selkeästä työnjaosta. Teknologiateollisuus muistuttaa kuitenkin EU:n ja Naton jo hyvin pitkällekin viedystä yhteistyöstä tietyillä kokonaisturvallisuuden aloilla, mikä on oleellista huomioida taloudellisen turvallisuuden politiikkatoimien valmistelussa.

Yksityiskohtaiset huomiot

Tutkimuksen turvallisuus

Teknologiateollisuus yhtyy Suomen kantaan. Relevanttien alojen yrityksissä toimii henkilöitä useista eri maista, jolloin toimenpiteiden tulee olla hyvin selkeitä ja EU:ssa yhdenmukaisia.

Kaksikäyttötekniologioiden tukemisen vaihtoehdot

Teknologiateollisuus yhtyy Suomen kantaan ja korostaa samalla, että tarkasteltujen teknologioiden osalta tulee huomioida koko kehityksen elinkaari alkuvaiheen TKI-rahoituksesta aina myöhempien kasvurahoituksen vaiheisiin saakka. On tärkeää, että Euroopalle kriittisten teknologioiden kehittämisen vauhdittamiseen on tarjolla riittävästi rahoitusta, jotta teknologioiden kansainvälinen kilpailukyky voidaan turvata.

Tuemme myös puolustusnäkökulman ottamista mukaan Horisontti Eurooppaan ja puolustusrahaston TKI-ulottuvuutta. Horisontti Euroopan II-pilarin kehittäminen entistä yritysveloitetuksi ja pk-yritykset huomioivaksi edesauttaa myös puolustusalan yritysten skaalautumisessa.

Vientivalvonta ja ulospäin suuntautuvat sijoitukset

Teknologiateollisuus suhtautuu varauksellisesti ulospäin suuntautuvien investointien mahdollisiin rajoituksiin ja yhtyy valtioneuvoston kantaan komission hahmottelemalla seurantajärjestelmän perusteellisesta tarkastelusta. Järjestelmän vaikutukset eivät saa vaarantaa uusien teknologioiden kehittämistä. Kannustamme erityisesti jäsenmaiden välisen keskustelun ja yhteistyön lisäämistä vientivalvontakysymyksissä.

Helsingissä, maaliskuun 21 päivänä 2024

Teknologiateollisuus ry

Jussi Mäkinen

johtaja, EU-regulaatio